

Politička organizacija građana "Naša stranka"
Branilaca Sarajeva 5/1, 71 000 Sarajevo
Telefon: 033 408 888; Fax: 033 408 881
E-mail: nasastranka@nasastranka.ba
Web: www.nasastranka.ba

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Prilježeno: 07-09-2020			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01-	02-	1525	20

Sabina Čudić

Zastupnica Naše stranke u

Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine

Sarajevo, 03.09.2020.

Dostaviti:

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Parlament Federacije BiH – Predstavnički dom
n/r Mirsad Zaimović, predsjedavajući

Uputiti: Vlada Federacije Bosne i Hercegovine
Zakonodavno-pravna komisija i nadležne komisije

Poštovani,

Na osnovu članova 11, 172. i 179. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 69/07 i 2/08), Vladi FBiH, upućujem **Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hraniteljstvu FBiH** („Službene novine Federacije BiH“, broj 19/17) – u nastavku teksta - Zakon:

I PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRANITELJSTVU FBIH – SKRAĆENI POSTUPAK

Član 1.

U članu 18. (Smetnje za obavljanje hraniteljstva) stav (1) tačka h) mijenja se i glasi:

„h) u kojoj hranitelj ima više od ~~dvije~~ troje djece mlađe od 15 godina, izuzev ako se radi o srodničkoj hraniteljskoj porodici.“

Član 2.

U članu 19. (Dobna razlika između hranitelja i hranjenika) stav (1) mijenja se i glasi:

„(1) Dobna razlika između hranitelja i hranjenika djeteta ne može biti manja od 25 i veća od 50 60 godina života.“

Član 3.

U Članu 21. stav (1) mijenja se i glasi:

„(1) U hraniteljskoj porodici može biti smješteno najviše troje djece, s tim da ukupan broj djece koja žive u hraniteljskoj porodici, računajući i djecu hranitelja, ne može biti veći od ~~petero~~ **šestero, osim u izuzetnim slučajevima, a po procjeni centra.**“

Član 4.

Član 25. (Postupak nakon izvršene stručne procjene) dopunjava se novim stavom (7) koji glasi:

„(7) U izuzetnim okolnostima bračni, odnosno vanbračni partner podnosioca prijave za hraniteljstvo oslobađa se obaveze edukacije. Odluku ili mišljenje o oslobađanju daje stručni tim centra nakon provedene stručne procjene.“

Član 5.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

II - USTAVNI OSNOV

Ustavnopravni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana IV.A.20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojim je propisano, da je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine nadležan za donošenje Zakona o vršenju funkcije federalne vlasti. Ustavnopravni osnov za donošenje ovog zakona je utvrđen prilikom njegovog usvajanja.

III – RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Gotovo sve zemlje, pa i Bosna i Hercegovina, ratificirale su UN Konvenciju o pravima djeteta, u čijoj preambuli jasno kaže da djeca trebaju odrastati u porodičnom okruženju. Pored toga, Generalna skupština Ujedinjenih naroda usvojila je smjernice za alternativnu brigu o djeci 2009. godine, koje kao svoj sveukupni cilj postavljaju iskorjenjivanje institucija kao oblika brige. Brojne zemlje širom svijeta već su pokrenule reformu svojih zastarjelih sistema zaštite koji se oslanjaju na institucionalnu brigu, te se fokusiraju na reintegraciju djece u porodice i zajednice, jačanje porodica i razvoj porodičnih oblika zbrinjavanja.

Hraniteljstvo je važan segment socijalne politike u cijelom svijetu, a donošenjem i implementiranjem ovog Zakona učinjeni su veliki pomaci njegovom razvoju. Uvedena je znatno veća razina stručnog rada čime se postiže puno veći napredak u zaštiti djece i odraslih osoba koje trebaju ovaj vid zbrinjavanja, te hraniteljskih porodica. Međutim, i ovaj Zakon kao i mnogi drugi ima svoje nedostatke.

Broj djece bez roditeljskog staranja u Federaciji kreće se između 1,640 (0,24% dječije populacije) ili oko 2,435 (0,35% dječije populacije).

S ciljem povećanja broja smještaja djece bez roditeljskog staranja kroz porodični oblik brige smatramo da je potrebno uvažiti mišljenje i iskustva hranitelja, kao i stručnih osoba koje su od početka uključene u procese deinstitucionalizacije, kao i razvoj hraniteljstva. Prema podacima iz izvještaja od juna 2016. godine 48,5% djece bez roditeljskog staranja je živjelo u institucijama (70,7% djece sa poteškoćama u razvoju koja su ujedno i djeca bez roditeljskog staranja). Ovim Zakonom zastupam interese grupe hranitelja ispred Udruženja hranitelja "Perspektiva" KS, koji žele ukazati na određene manjkavosti pomenutog Zakona, a kako su zaštita, poštivanje i ispunjavanje dječijih prava primarno odgovornost države, u nastavku, predlažem određene izmjene. Neke od izmjena su omogućavanje većeg raspona dobnih razlika hranitelja i hranjenika što ostavlja veće mogućnosti za smještaj djece, uvećanje broja djece koja mogu biti smješteni u hraniteljskoj porodici i u izuzetnim okolnostima oslobađanje obaveze edukacije hranjenika.

IV – OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Član 1. Ovim zakonom povećava se granica za smetnje za obavljanje hraniteljstva za hranitelje koji imaju djecu mlađu od 15 godina.

Član 2. Ovim zakonom pomjera se granica maksimalne dobne razlike između hranjenika i hranitelja sa 50 na 60 godina.

Član 3. Ovim zakonom povećava se ukupni broj djece, računajući hranjenike i djecu hranitelja koja mogu da žive u hraniteljskoj porodici / obitelji.

Član 4. Ovim zakonom Član 25. (Postupak nakon izvršene stručne procjene) se dopunjava novim stavom kojim se nakon provedene stručne procjene hranitelji mogu osloboditi obaveze vlastite edukacije iz člana 49. ovog zakona.

Član 5. Ovim članom se određuje vrijeme stupanja na snagu ovog zakona.

V – FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.

Članovi Zakona o hraniteljstvu koji se mijenjaju ili dopunjavaju

Član 18.

(Smetnje za obavljanje hraniteljstva)

(1) Hraniteljstvo ne može obavljati porodica:

a) u kojoj su poremećeni porodični odnosi,

b) u kojoj je hranitelju ili drugom članu hraniteljske porodice izrečena mjera porodično-pravne

- zaštite u pogledu ličnih prava djeteta,
- c) u kojoj su interesi hranitelja ili drugog člana hraniteljske porodice u suprotnosti sa interesima hranjenika,
 - d) u kojoj hranitelj ili član hraniteljske porodice ima zaključen ugovor o doživotnom izdržavanju sa hranjenikom,
 - e) u kojoj hranitelj ili drugi član hraniteljske porodice ispoljava društveno neprihvatljivo ponašanje u smislu važećeg zakona iz oblasti socijalne zaštite,
 - f) u kojoj bi zbog bolesti hranitelja ili člana hraniteljske porodice moglo biti ugroženo zdravlje ili drugi interesi hranjenika,
 - g) u kojoj se protiv hranitelja ili drugog člana hraniteljske porodice vodi krivični postupak, odnosno u kojoj je hranitelju ili drugom članu hraniteljske porodice pravomoćnom sudskom presudom izrečena kazna zatvora, novčana kazna ili određena uvjetna osuda za krivično djelo propisano Krivičnim zakonom Federacije Bosne i Hercegovine ili Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine, ili je izrečena neka od zaštitnih mjera prema učiniocu nasilja u porodici, koje su propisane Zakonom o zaštiti od nasilja u porodici Federacije Bosne i Hercegovine,
 - h) u kojoj hranitelj ima više od dvoje djece mlađe od 15 godina, izuzev ako se radi o srodničkoj hraniteljskoj porodici.
- (2) Centar po službenoj dužnosti prikuplja dokaze iz stava (1) tačka g) ovog člana za hranitelja i članove hraniteljske porodice.

Član 19.

(Dobna razlika između hranitelja i hranjenika)

- (1) Dobna razlika između hranitelja i hranjenika djeteta ne može biti manja od 25 i veća od 50 godina života.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, dobna razlika između hranitelja i hranjenika djeteta može biti manja od 25 i veća od 50 godina života, ako je to u najboljem interesu djeteta što procjenjuje stručni tim centra.
- (3) Hranitelj ne može biti osoba mlađa od 25 i starija od 65 godina života, izuzev kod srodničkog hraniteljstva, ili ako je to u najboljem interesu hranjenika.

Član 21.

(Broj djece hranjenika u jednoj hraniteljskoj porodici)

- (1) U hraniteljskoj porodici može biti smješteno najviše troje djece, s tim da ukupan broj djece koja žive u hraniteljskoj porodici, računajući i djecu hranitelja, ne može biti veći od petero.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, u hraniteljskoj porodici može biti smješteno više od troje djece ako se radi o braći i sestrama ili o hranjenicima hitnog i povremenog hraniteljstva ili roditelju sa djetetom dobi do godinu dana starosti.
- (3) Ako se hraniteljska porodica stara o djeci sa invaliditetom, samo jedno dijete može biti dijete sa težim tjelesnim, intelektualnim, senzoričkim, komunikacijskim ili višestrukim teškoćama u razvoju kod kojeg je utvrđen takav nivo funkcioniranja koji zahtijeva veću stručnu pomoć.
- (4) Hranitelj samac može se starati o najviše dvoje djece, odnosno o jednom djetetu sa težim tjelesnim, intelektualnim, senzoričkim, komunikacijskim ili višestrukim teškoćama u razvoju kod kojeg je utvrđen takav nivo funkcioniranja koji zahtijeva veću stručnu pomoć.

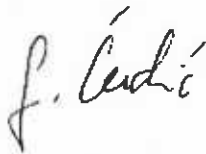
(5) Izuzetno od stava (4) ovog člana, samac koji je srodnički hranitelj može se starati o većem broju djece, ako je to u njihovom najboljem interesu i ako za to ispunjava uvjete iz člana 17. ovog zakona.

Član 25.

(Postupak nakon izvršene stručne procjene)

- (1) Nakon dobijanja pozitivne stručne procjene iz člana 24. Stav (1) ovog zakona podnositelj prijave iz člana 23. stav (1) ovog zakona i njegov bračni, odnosno vanbračni partner imaju obavezu proći edukaciju iz člana 49. ovog zakona.
- (2) U roku 10 dana od dana izvršene edukacije iz stava (1) ovog člana, edukator dostavlja stručno mišljenje o izvršenoj edukaciji podnositelja prijave i njegovom bračnom, odnosno vanbračnom partneru i mjesno nadležnom centru.
- (3) U roku osam dana od dana pribavljanja pozitivnog stručnog mišljenja edukatora iz stava (2) ovog člana, centar podnosiocu prijave iz člana 23. stav (1) ovog zakona izdaje rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje hraniteljstva.
- (4) Rješenje iz stava (3) ovog člana obavezno sadrži podatke o vrsti hraniteljstva i broju hranjenika koji mogu biti zbrinuti.
- (5) Licu iz člana 23. stav (1) ovog zakona koje nije dobilo pozitivnu stručnu procjenu iz člana 24. stav (1) ovog zakona ili nije dobilo pozitivno stručno mišljenje edukatora iz stava (2) ovog člana, centar donosi rješenje o ne ispunjavanju uvjeta za obavljanje hraniteljstva.
- (6) Na rješenja iz st. (3) i (5) ovog zakona može se izjaviti žalba kantonalnom ministarstvu nadležnom za oblast socijalne zaštite (u daljnjem tekstu: kantonalno ministarstvo) u roku osam dana od dana prijema rješenja.

S poštovanjem

Sabina Ćudić, zastupnica